Şîdeta malbatî û navmalî - em çawa dikarin alîkariyê bikin

Heger hûn di xetereyeke tavilê de bin, telefon 000 bikin

Şîdeta malbatî û navmalî çi ye

Tundûtûjî û şîdeta malbatî her reftar e ku tundûtûjî, tehdîdkar, zorê an kontrolker e, an jî dihêle ku mirovek bitirse.

Em çawa dikarin alîkariyê bikin

Eger hûn an kesekî/ê ku hûn nas dikin ji ber tundûtûjiya malbatî û navmalî bandor bûye, em dikarin di warê dravdan û xizmetan de alîkariya we bikin. Her wiha hûn dikarin bi xebatkarê civakî re jî biaxivin.

Em ê kontrol bikin ka hûn dikarin ji me dravdanek bistînin, wekî dravdana pişgiriya dahatê an Crisis Payment.

Dema ji hev veqetînê ewle bimînin

Eger tu plan dikî ku têkiliyekê bi dawî bînî, girîng e ku tu nepeniya xwe biparêzî û pişgrast bî ku agahiyên te ewle ne.

Dema ku hûn ji hev vediqetin, van gavên girîng bişopînin da ku hûn û agahdariya we ya kesane ewle bimînin.

1. Şîfreyên xwe û hejmarên nasnameya kesane (PINs) biguherînin

Pişgrast bike ku te hemû şîfre û jimarên nasnameya kesane (PINs) ji bo myGov û hemû hesabên din ên serhêl guhertine. Şîfre an jî hevokên cuda yên ku ji bo mirovan dijwar in ku texmîn bikin hilbijêrin. Ev ê pişgrast bike ku tenê gihîştina we hebe. Her wiha hûn dikarin ji bo parastina agahiyên xwe şîfreyên zêdetir li ser tomarên xwe bixwazin.

2. Rêziknameyên xwe yên lîstikvaniyê kontrol bikin

Eger kesek hebe ku alîkariya te bike bi Centrelink, Medicare an Child Support, Pêdivî ye ku hûn bifikirin ka gelo ev rêkeftin hîn jî ewle ye. Eger hûn hîs dikin ku ev rêkeftin dikare we bixe xetereyê, ji bo guhertin an bidawîkirina rêkeftinê telefonî me bikin da ku kesê din nikaribe bigihîje agahiyên we.

3. Rewşa têkiliya xwe bi me re nûve bikin

Berî ku hûn agahdariya kesane nûve bikin, divê hûn telefon bikin Medicare, Centrelink û Child Support cuda û ji me bixwazin ku em tomarên we ji hev cuda bikin û hûrguliyên têkiliya we nûve bikin. Ev ji bo wê yekê ye ku hevjînê/a te yê/a berê nikaribe hûrguliyên te yên nû bibîne. Pişti ku me tomarên we ji hev veqetandin, hûn dikarin ji me bixwazin ku em agahdariya we ya kesane wekî jimareya têlefona we an navnîşana we nûve bikin.

4. Xwe û zarokên xwe an jî kesên girêdayî xwe veguhezînin qarteke nû ya Medicare

Berî ku hûn hûrguliyên xwe yên kesane bi Medicare re nûve bikin, divê hûn xwe û zarokên xwe an jî kesên girêdayî xwe veguhezînin qarteke nû ya Medicare. Ev ji bo wê yekê ye ku kes hûrguliyên têkiliyê yên we yên nû, navnîşana we ya nû û her karûbarên ku hûn û zarokên we bikar tînin nebîne.

5. Nûvekirina xwe Medicare Safety Net qeydkirinî

Ji bo ku em rê li ber guhertina hûrguliyên we bigirin û kesê têkiliyê yê diyarkirî yê malbata we agahdar nekin, divê hûn hevjîn an endamê malbata xwe yê berê ji navnîşana xwe derxînin Medicare Safety Net qeydkirinî.

6. Binêre ka tu, zarokên te, an kesên ku bi wan ve girêdayî ne xwedî My Health Record û kî dikare bigihîje wê

Eger hûn, zarokê/a we, an kesên ku ji wan re girêdayî ne xwedî My Health Record dibe ku agahdariyên têkiliyê, wek navnîşana we, dihewîne. Eger ev yek dikare malbata we bixe xetereyê, telefon bikin My Health Record Xeta alîkariyê li ser e **1800 723 471**.

7. Piştrast bike ku hesabê bankek ewledar bi navê te heye

Ji bo ewlehiya pereyên xwe, divê hesabê we yê bankê tenê bi navê we be. Eger hûn dixwazin em dravdanên we ji wî hesabê re bişînin, divê hûn hûrguliyên hesabê xwe yê bankê bi awayekî cuda biguherînin bi Medicare, Centrelink û Child Support.

Heke hesabê we yê bankê yê ewle û parastî tenê bi navê we tune be, ji kerema xwe bi me re têkilî daynin û em dikarin li vebijarkên din binêrin, wek mînak Electronic Benefit Transfer card.

8. Piştrast bin ku we belgeyên nasnameya xwe yên kesane hene

Ji bo wergirtina dravdan an xizmetekê, dibe ku em belgeyên nasnameya we yên kesane bixwazin. Ev dikare di nav xwe de bigire lîsansa ajotinê, sertîfîkaya jidayikbûnê, pasaport, ImmiCard, karta bankê an jî myID.

Heke belgeyên nasnameyê yên we tune bin, em hîn jî dikarin alîkariya we bikin. Gazî me bikin û em ê bi we re bixebitin da ku vebijarkên din bibînin.

Ji bo bêtir agahdarî

- Biçe li **servicesaustralia.gov.au/domesticviolence** an jî **servicesaustralia.gov.au/keepinformationsafe** ji bo agahdariyê bi îngilîzî.
- biçine li **servicesaustralia.gov.au/yourlanguage** Li vêderê hûn dikarin bixwînin, gohdarî an jî li agahdarîyên bi zimanê we temaşê bikin.
- banga **131 202** bikin bo di derbarên dravdayînên Centrelink û xizmetgûzarîyan bi zimanê xwe bipeyîvin.
- Gazî me bikin derbarê Medicare û Medicare li ser **132 011** Ji mere bêjin heke hewcê we bi tercûmanek heye, û em ê yekê ji were belaş peyde bikin.
- telefonî Child Support ki ser **131 272**, Ji mere bêjin heke hewcê we bi tercûmanek heye, û em ê yekê ji were belaş peyde bikin
- Serdana navendek xizmetê bikin.

Eger hûn ji bo têgihîştina agahdariya li ser dravdan û karûbarên me hewceyê alîkariyê bin, gelek vebijark hene. Hûn dikarin dema ku hûn bi me re diaxivin ji me bipirsin.

Alîkarî ji cihên din

Cihên din hene ku dikarin ji we re bi şêwirmendiyê, piştgirî û şîretê alîkariya we bikin.

Ji bo şêwirmendiyê û piştgiriyê 24 demjimêrên rojê, 7 rojên hefteyê, telefon bikin 1800RESPECT li **1800 737 732**. Tu dikarî daxwaza wergêrekî bikî.

Ew Leaving Violence Program alîkariya darayî û yên din dide kesên ku ji hevjînê tundûtûj derdikevin. Ji bo bêtir agahdarî li **1800 253 283** telefon bikin û wergêr bixwazin, an jî biçin**leavingviolenceprogram.org.au/resources-other-languages**

Tenasal

Agahdarîyên di vê belavkêde cîh digrin bi helwesta ku wek rêberîyek bo diravdayînan û xebatgûzarîya ne. Berpirsiyariya we ye ku hûn biryar bidin ka hûn dixwazin serlêdana dravdanê bikin û li gorî mercên xwe yên taybetî serlêdanek bikin.

Family and domestic violence – how we can help

Call 000 if you are in immediate danger

What is family and domestic violence

Family and domestic violence is any behaviour that is violent, threatening, forceful or controlling, or makes a person feel scared.

How we can help

If you or someone you know is affected by family and domestic violence, we can help with payments and services. You can also speak with a social worker.

We will check if you can get a payment from us, such as an income support payment or Crisis Payment.

Stay safe when separating

If you are planning to end a relationship it is important to protect your privacy and make sure your information is safe.

Follow these important steps when separating to help keep you and your personal information safe.

1. Change your passwords and personal identification numbers (PINs)

Make sure you change any passwords and personal identification numbers (PINs) for your myGov and any other online accounts. Choose different passwords or passphrases that are hard for people to guess. This will make sure only you have access. You can also ask for more passwords on your records to protect your information.

2. Check your acting arrangements

If you have someone helping you with Centrelink, Medicare or Child Support, you need to consider if this arrangement is still safe. If you feel this arrangement could put you at risk, call us to change or end the arrangement so the other person cannot access your information.

3. Update your relationship status with us

Before you update any personal information you will need to call Medicare, Centrelink and Child Support separately and ask us to separate your records and update your relationship details. This is so your ex-partner can’t see your new details. After we have separated your records, you can ask us to update your personal information like your phone number or address.

4. Transfer yourself and your children or dependents to a new Medicare card

Before you update any of your personal details with Medicare you need to transfer yourself and your children or dependents to a new Medicare card. This is to stop anyone seeing your new contact details, new address and any services you and your children use.

5. Update your Medicare Safety Net registration

To stop us notifying the nominated contact person for your family about the change in your details you will need to remove your ex-partner or family member from your Medicare Safety Net registration.

6. Check if you, your children or dependants have a My Health Record and who can access it

If you, your child or dependants have a My Health Record it may contain contact details, such as your address. If this could put your family at risk, call the My Health Record Help line on **1800 723 471**.

7. Make sure you have a secure bank account in your name

To keep your money safe, you should have a bank account in your name only. If you want us to send your payments to that account, you need to change your bank account details separately with Medicare, Centrelink and Child Support.

If you do not have a safe and secure bank account in your name only, please contact us and we can look at other options, such as Electronic Benefit Transfer card.

8. Make sure you have your personal identity documents

To get a payment or service we may ask for your personal identity documents. This could include your driver licence, birth certificate, passport, ImmiCard, bank card or myID.

If you do not have your identity documents we can still help you. Call us and we will work with you to find other options.

For more information

- Go to **servicesaustralia.gov.au/domesticviolence** or **servicesaustralia.gov.au/keepinformationsafe** for information in English.
- Go to **servicesaustralia.gov.au/yourlanguage** where you can read, listen to or watch information in your language.
- Call **131 202** to speak with us in your language about Centrelink payments and services.
- Call us about Medicare and Medicare Safety Net on **132 011.** Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free.
- Call Child Support on **131 272**. Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free
- Visit a service centre.

If you need help to understand information about our payments and services, there are many options available. You can ask us when you talk to us.

Help from other places

There are other places that can help you with counselling, support and advice.

For counselling and support 24 hours a day, 7 days a week, call 1800RESPECT on **1800 737 732**. You can ask for an interpreter.

The Leaving Violence Program gives financial and other help to people leaving a violent partner. For more information call **1800 253 283** and ask for an interpreter, or go to **leavingviolenceprogram.org.au/resources-other-languages**

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It's your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.